

Hallituksen esitys Eduskunnalle Valko-Venäjän kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi Valko-Venäjän kanssa kesäkuussa 1997 tehdyn kansainvälistä maantieliikennettä koskevan sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan sekä niiden voimaansaattamista koskevan lakiehdotuksen.

Sopimus on Suomen ja eräiden Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden kanssa tehtyjen sopimusten kaltainen ja sen tarkoituksena on saattaa maiden välisten maantiekuljetusten järjestelyt kansainvälisen käytännön mukaisiksi.

Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on kuljetuslupajärjestelmän käyttöönotto maiden välisissä linja-auto- ja kuorma-autokuljetuksissa. Lisäksi sopimuksessa on määräyksiä velvollisuudesta ilmoittaa rikkomuksista ja niiden seuraamuksista toisen so-

pimuspuolen viranomaisille.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamiselle välttämättömät lainsäädännölliset toimenpiteet on saatettu loppuun.

Sopimukseen liittyy sen toimeenpanoa koskeva lisäpöytäkirja, joka on sopimuksen osa.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus ja lisäpöytäkirja tulevat voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila ja toimivalta	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	3
3. Esityksen vaikutukset	3
3.1. Taloudelliset vaikutukset	3
3.2. Ympäristövaikutukset	3
3.3. Yritysvaikutukset	3
4. Asian valmistelu.....	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4
1. Sopimuksen sisältö	4
2. Lisäpöytäkirjan sisältö	5
3. Lakiehdotuksen perustelut.....	5
4. Voimaantulo.....	6
5. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	6
LAKIEHDOTUS	8
Valko-Venäjän kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	8
LIITTEET	9

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja toimivalta

Neuvostoliiton hajottua ja Valko-Venäjän itsenäistyttyä on osoittautunut tarpeelliseksi tehdä maantieliikennesopimus Suomen ja Valko-Venäjän välillä. Sopimus ja siihen liittyvä lisäpöytäkirja vakiinnuttavat kansainvälisten maantiekuljetusten hallinnollisia menettelyjä. Molempien maiden liikenneministeriöt ovat toistaiseksi vaihtaneet kansainvälisen käytännön mukaisia kuljetuslupia tavaraliikenteen harjoittamiseen. Kuljetuslupien puute on jonkin verran haitannut suomalaisten liikenteenharjoittajien tavarakuljetuksia Valko-Venäjän läpi.

Sopimuksella on tarkoitus järjestää suomalaisten liikenteenharjoittajien maantiekuljetukset Valko-Venäjän kanssa samoilla periaatteilla tapahtuvaksi kuin muidenkin Euroopan unionin ulkopuolisten Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa. Samankaltaiset sopimukset Suomella on muun muassa Bulgarian (SopS 58—59/1970), Puolan (SopS 17—18/1970), Romanian (SopS 54—55/1968), Unkarin (25—26/1968) ja Ukrainan (SopS 42—43/2000) kanssa.

Liikenne kuuluu Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa palveluiden alaan, jossa jäsenvaltioilla on edelleen toimivaltaa. Toimivallanjako ei ole selvä, minkä vuoksi komission on luodessaan yhteistä liikennepoliittikkaa kolmansia maita kohtaan pyydettävä säännönmukaisesti liikenneministerien neuvostolta erillinen valtuutus neuvotteluiden käymiseen. Yhteisön tehtyä liikennettä koskevan sopimuksen kolmannen maan kanssa, jäsenvaltiot eivät voi enää tehdä sopimusta samasta asiasta. Euroopan unioni on tehnyt muun muassa rautatie- ja maantieliikennesopimuksen Sveitsin kanssa (EYVL L 114, 30.4.2002, s. 91—127), läpikulkuliikennesopimukset Unkarin (EYVL L 108, 18.4.2001, s. 28—47), Romanian (EYVL L 142, 31.5.2002, s. 75—91) ja Bulgarian (EYVL L 108, 18.4.2001, s. 6—26) kanssa sekä sopimuksen linja-autoilla tapahtuvasta kansainvälisestä satunnaisliikenteestä (Interbus-

sopimus, EYVL L 321, 26.11.2002, s. 13—43). Interbus-sopimuksen 25 artiklan mukaan sen määräykset korvaavat sopimuspuolten välisten sopimusten asiaa koskevat määräykset. Sopimukseen liittymään on kutsuttu Euroopan liikenneministerikonferenssiin (CEMT) liittyneet valtiot, muun muassa Valko-Venäjä. Valko-Venäjä ei ole kuitenkaan vielä liittynyt Interbus-sopimukseen. Jos Valko-Venäjä liittyy Interbus-sopimukseen, sen määräykset korvaavat tämän sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen ja lisäpöytäkirjan määräykset tarjoavat molempien maiden liikenteenharjoittajille vastavuoroisen vapauden kuljetuselinkeinon harjoittamiseen maiden välisissä ja niiden kautta sekä niistä kolmanteen maahan tapahtuvissa maantiekuljetuksissa.

Sopimuksella ja lisäpöytäkirjalla luodaan myös vakiintuneet menettelytavat maantiekuljetuksia haittaavien esteiden käsittelemiselle maiden viranomaisten välillä. Lisäksi on sovittu maiden omien säädösten ja kansainvälisten sopimusten noudattamisesta.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Sopimuksella ei ole valtion talousarvioon ulottuvia vaikutuksia.

3.2. Ympäristövaikutukset

Suomen ja Valko-Venäjän välinen maantieliikenne on ollut varsin vähäistä. Sopimuksen ei arvioida merkittävästi lisäävän maantieliikennettä maiden välillä eikä sopimuksella tässä suhteessa ole ympäristövaikutuksia.

3.3. Yritysvaikutukset

Maantieliikenteen Suomen ja Valko-

Venäjän välillä odotetaan jatkuvan vähäisenä eikä sopimuksella siten ole merkittäviä yritysvaikutuksia. Sopimuksella vahvistetaan nykyisen käytännön mukaiset menettelytavat.

4. Asian valmistelu

Neuvottelut kansainvälistä maantieliikennettä koskevasta sopimuksesta Suomen ja Valko-Venäjän välillä käytiin Helsingissä vuonna 1995, jonka jälkeen sopimusluon-

noksia vaihdettiin kirjeitse. Sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997. Neuvotteluvaltuuskunnassa oli molempien maiden liikenneministeriöiden ja kuorma-autoelinkeinon edustajia.

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Ulkoasiainministeriöltä ja oikeusministeriöltä pyydettiin esityksestä lausunnot. Annetut lausunnot on otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklan mukaan sopimuksen ja lisäpöytäkirjan määritelmänä sovelletaan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (ECE) alaisen Sisämaan liikennekomitean määritelmiä.

2 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala. Sopimus koskee kansainvälistä maantieliikennettä joko maiden välillä tai niiden kautta kolmanteen maahan.

3 artikla. Valtion sisäiset matkustaja- tai tavarankuljetukset (kabotaasiliikenne) toisessa maassa rekisteröidyillä ajoneuvolla on artiklan mukaan kielletty ilman liikennöintimaan toimivaltaisen viranomaisen lupaa.

4 artikla. Artiklan mukaan matkustaja- ja tavaraliikenteen rajanylitysmaksut on maksettava kansallisen lainsäädännön mukaan.

5 artikla. Säännölliseen henkilöliikenteeseen sopimuspuolten välillä tai niiden alueiden kautta tarvitaan viranomaisten lupa. Säännöllistä henkilöliikennettä on lähinnä luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/1991), myöhemmin henkilöliikennelaki, 2 §:ssä tarkoitettu linjaliikenne.

Artiklassa on myös lueteltu ne tiedot, jotka on lähetettävä toisen osapuolen asianomaiselle viranomaiselle luvan saamiseksi.

Lupaa ei tarvita epäsäännölliseen liikenteeseen eli lähinnä henkilöliikennelain 2 §:n tarkoittamaan tilausliikenteeseen. Jos Valko-Venäjä liittyy edellä mainittuun Interbus-sopimukseen, se korvaa tämän artiklan epä-

säännöllistä liikennettä koskevat määräykset. Lisäpöytäkirjan sovellettavuuteen Interbus-sopimuksella ei ole vaikutusta.

Lisäpöytäkirjan 2 kohdan mukaan molempien sopimuspuolten liikenteenharjoittajien on säännöllistä henkilöliikennettä harjoittaessaan palveltava kaikkia linja-autoreittejä tasapuolisesti ja 12 artiklassa tarkoitettu sekkomitea voi asettaa toimivaltaisten viranomaisten sopimia sääntöjä liikenteelle.

6 artikla. Artiklan mukaan tavarankuljetuksiin sopimusvaltioiden välillä tai niiden alueiden kautta tarvitaan pääsääntöisesti lupaa. Asianomaiset viranomaiset sopivat vuosittain lupien määrästä. Lisäpöytäkirjan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet voivat tarvittaessa vaihtaa lupien lisäkiintiön.

Artiklan 2 kappaleen mukaan tavarankuljetukset toisen sopimuspuolen alueiden kautta kolmansiin maihin edellyttävät erityislupaa. Tällä määräyksellä tarkoitetaan tilannetta, jossa kuljetus lähtee toisen sopimuspuolen alueelta ja päättyy kolmanteen maahan kulkematta molempien sopimuspuolten alueiden kautta. Lisäpöytäkirjan 4 kohdassa määritellään sopimuspuolten erityislupia myöntävät viranomaiset, joka Suomessa on tielaitos (nykyisin Tiehallinto).

Lisäpöytäkirjan 3 kohdan mukaan kuorma-auton tai puoliperävaunun vetoauton pitää olla rekisteröity yhden sopimuspuolen valtiossa.

7 artikla. Artiklassa luetellut, eräät kansainvälisen käytännön mukaiset tavaraliiken-

teen poikkeuskuljetukset vapautetaan luvista. Toimivaltaiset viranomaiset valtuutetaan artiklassa sopimaan muistakin poikkeuksista.

Luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain (342/1991), myöhemmin tavaraliikennelaki, 5 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriö voi, saatuaan asianmukaisen valtuuden, sopia poikkeuksista lupajärjestelystä kansainvälisten maantiekuljetusten osalta. Artiklassa tarkoitettu menettely laajentaa tätä liikenne- ja viestintäministeriön valtuutta.

8 artikla. Artiklan mukaan toisen sopimuspuolen alueen säädösten edellyttämät mittojen ja massojen ylittämistä koskevat erityisluvut on hankittava asianomaiselta viranomaiselta, lisäpöytäkirjan 4 kohdan mukaan Suomessa tielaitokselta (nykyisin Tiehallinto). Erikoiskuljetusluvista on säädetty erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetulla liikenneministeriön päätöksellä (1715/1992).

9 artikla. Vaarallisten aineiden kuljetuksissa noudatettaisiin artiklan mukaan vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä kuljetuksista tehtyä sopimusta (ADR) (SopS 23/1979).

10 artikla. Artiklassa todetaan, että maantiekuljetuksissa on noudatettava sen sopimuspuolen säännöksiä, jonka alueella kuljetus suoritetaan.

11 artikla. Artiklan mukaan molempien maiden toimivaltaiset viranomaiset ovat velvollisia antamaan tietoja toisen sopimuspuolen viranomaiselle sen liikenteenharjoittajan tekemistä sopimuksen rikkomuksista ja niistä seuranneista toimenpiteistä.

12 artikla. Sopimusta hallinnoimaan toimivaltaiset viranomaiset nimeävät sekakomitean, joka kokoontuu tarvittaessa.

13 artikla. Tämä sopimus ei artiklan mukaan vaikuta muista sopimuspuolten tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat, johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

14 artikla. Artiklassa määritellään tämän sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan voimaantulo. Sopimus ja lisäpöytäkirja tulevat voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, että sopimuksen voimaan saattamiselle kummankin maan kansallisen lainsäädännön edellyttämät menettelyt on saatet-

tu loppuun.

15 artikla. Artiklan mukaan sopimus ja lisäpöytäkirja on tehty suomen, valkovenäjän ja englannin kielellä. Erimielisyyksien syntyessä etusija annetaan englanninkieliselle sopimusversiolle.

2. Lisäpöytäkirjan sisältö

Lisäpöytäkirja on olennainen osa kansainvälistä maantiesopimusta ja se sisältää tarkempia määräyksiä sopimuksen soveltamisesta.

1 kohta. Lisäpöytäkirjan 1 kohdassa määritellään molempien sopimuspuolten toimivaltaisiksi viranomaisiksi maiden liikenneministeriöt (Suomessa nykyisin liikenne- ja viestintäministeriö).

2—4 kohdat. Lisäpöytäkirjan 2—4 kohdat sisältävät tarkempia määräyksiä sopimuksen 5, 6 ja 8 artiklojen soveltamisesta. Määräykset on käyty läpi asianomaisten artiklojen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Lisäpöytäkirja on tehty suomen, valkovenäjän ja englannin kielellä. Tulkintaa vaativissa kysymyksissä etusija annetaan englanninkieliselle tekstille.

3. Lakiehdotuksen perustelut

Laki Valko-Venäjän kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

1 §. Pykälä sisältää säännöksen, jolla saatetaan voimaan ne sopimuksen ja lisäpöytäkirjan määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan.

2 §. Pykälä sisältää säännöksen, jonka mukaan kummankin sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen voi luovuttaa toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja, jotka koskevat yksittäisen liikenteen harjoittajan tekemiä sopimusrikkomuksia ja niistä liikenteen harjoittajalle seuranneista toimenpiteistä. Säännös on tarpeellinen, koska viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan (621/1999) ei ole mahdollista luovuttaa tietoja toisen valtion viran-

omaiselle, jollei siitä ole lailla erikseen säädetty.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus ja lisäpöytäkirja tulevat voimaan.

4. Voimaantulo

Sopimus ja sen lisäpöytäkirja tulevat voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen ja lisäpöytäkirjan voimaansaattamiselle välttämättömät lainsäädännölliset toimenpiteet on saatettu loppuun. Esitykseen sisältyvä voimaansaattamislakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus ja lisäpöytäkirja tulevat voimaan.

5. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

Sopimuksen eräät artiklat käsittelevät kansainvälisen maantiiliikenteen lupajärjestelmää, lupaehtoja ja sallittuja liikennemuotoja.

Näiden artiklojen säätämisyjärjestyksestä päätettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 18 §:n 1 momentti, jonka mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään (PeVL 35/1998 vp, 4 ja 23/2000 vp) pitänyt elinkeinovapautta perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaisena pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraistamisen olevan poikkeuksellisesti mahdollista. Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat ennustettavuuden viranomaistoiminnasta. Elinkeino-toiminnan luvanvaraisuudesta on aina säädettävä lailla.

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisalan kannalta keskeiset käsitteet. Käsitteitä määrittävät sopimusmääräykset vaikuttavat välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen ja kuuluvat siten lainsäädännön alaan (esimerkiksi PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 2 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala. Artiklan määräykset vaikuttavat välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen ja kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 3 artiklan mukaan kabo- taasiliikenteen harjoittaminen on kielletty ilman liikennöintimaan toimivaltaisen viranomaisen lupaa. Suomen perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Artiklan määräykset koskevat perustuslaissa turvattun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Säännöllisestä henkilöliikenteestä on säädetty henkilöliikennelaissa. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan mukaan säännöllinen henkilöliikenne sopimuspuolten välillä tai niiden alueiden kautta edellyttää toimivaltaisten viranomaisten myöntämää lupaa. Artiklassa on myös määräyksiä lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista. Lisäpöytäkirjan 2 kohdan mukaan liikenteenharjoittajien on palveltava kaikkia linja-autoreittejä tasapuolisesti. Edellä mainitun perustuslain 18 §:n 1 momentin perusteella artiklan ja lisäpöytäkir-

jan määräykset koskevat perustuslaissa turvattun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Säännöllisestä henkilöliikenteestä on säädetty henkilöliikennelaissa. Artiklan ja lisäpöytäkirjan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 6 artiklassa säädetään tavaraliikenteen lupajärjestelmästä. Lisäpöytäkirjan 3 kohdan mukaan sopimuspuolten viranomaiset tarvittaessa vaihtavat lupien lisäksi kiintiön. Edellä mainitun perustuslain 18 §:n 1 momentin perusteella artiklan ja lisäpöytäkirjan määräykset koskevat perustuslaissa turvattun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Tavaraliikenteen lupajärjestelmästä on säädetty tavaraliikennelaissa. Artiklan ja lisäpöytäkirjan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 7 artiklan 1 kappaleessa on luettelo liikenneryhmistä, jotka on vapautettu 6 artiklan lupavaatimuksista. Artiklan 1 kappaleen määräykset koskevat liikenteenharjoittajien oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Artiklan 2 kappaleen mukaan toimivaltaiset viranomaiset, Suomessa liikenne- ja viestintäministeriö, voivat sopia lisäpoikkeuksista. Tavaraliikennelain 5 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriö voi, saatuaan asianomaisen valtuuden, sopia poikkeuksista lupamennettelystä kansainvälisten maantiekuljetusten osalta. Artiklassa tarkoitettu menettely laajentaa tätä liikenne- ja viestintäministeriön valtuutta. Artiklan 2 kohdan määräyksen osalta on Suomessa olemassa laintasoisia säännöksiä. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 11 artiklan mukaan molempien maiden asianomaiset viranomaiset ovat velvollisia antamaan tietoja toisen sopimus-

puolen viranomaiselle sen liikenteenharjoittajan tekemistä sopimuksen rikkomuksista ja niistä seuranneista toimenpiteistä. Liikenteenharjoittajaa koskevien tietojen vaihdon kannalta on perustuslain 10 §:n turvaama yksityisyyden suoja merkityksellinen. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 13 artiklan mukaan sopimus ei vaikuta niihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat muista niiden tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat. Lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten soveltamiseen välillisesti vaikuttavana artiklan määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimus ja lisäpöytäkirja eivät sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Näin ollen sopimus ja lisäpöytäkirja voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä yksinkertaisella äänten enemmistöllä, ja ehdotus niiden voimaansaattamislainsiksi hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen ja Valko-Venäjän tasavallan hallituksen välillä kansainvälisestä maantieliikenteestä Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997 tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan.

Koska sopimus ja lisäpöytäkirja sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Valko-Venäjän kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997 Suomen tasavallan hallituksen ja Valko-Venäjän tasavallan hallituksen välillä kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuspuolten toimivaltainen viranomais-
nen voi luovuttaa toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja, jotka koskevat liikenteen harjoittajan tekemiä sopimusrikkomuksia ja niistä liikenteen harjoittajalle seuranneita toimenpiteitä.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri Johannes Koskinen

*Liitteet***SOPIMUS****SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA VALKO-VENÄJÄN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ KANSAINVÄLISESTÄ MAANTIELIIKENTEESTÄ**

Suomen tasavallan hallitus ja Valko -Venäjän tasavallan hallitus, jäljempänä sopimuspuolet, ottavat huomioon maiden kahdenvälisen taloussuhteiden myönteisen kehityksen, pyrkivät edistämään maiden välisen maantieliikenteen ja niiden alueiden kautta kolmansiin maihin suuntautuvan kauttakulkuliikenteen kehitystä, ja ovat sopineet seuraavaa:

Artikla 1

YK:n alaisen Sisämaan liikennekomitean määritelmiä, jotka määritellään 28. elokuuta 1984 annetussa Maantieliikenteen helpottamista koskevassa yleissäännöstössä TRANS/SC 1/319, sovelletaan tähän sopimukseen.

Artikla 2

Tämän sopimuksen mukaisesti liikenteenharjoittajilla on oikeus harjoittaa kansainvälistä maantieliikennettä Suomen tasavallan ja Valko-Venäjän tasavallan välillä tai niiden alueiden kautta.

Artikla 3

Sopimuspuolen liikenteenharjoittajilla ei ole oikeutta harjoittaa matkustaja- tai tavaraliikennettä toisen maan alueella sijaitsevien kahden paikkakunnan välillä, elleivät toisen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset ole tähän antaneet suostumustaan.

Artikla 4

Tämän sopimuksen nojalla yhden sopimuspuolen toisen sopimuspuolen alueella moottoriajoneuvoilla harjoittama matkustaja- ja tavaraliikenne sekä ajoneuvojen rajanylitys tapahtuu maksamalla rajanylitysmaksut molempien sopimuspuolten kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Artikla 5

Säännölliseen henkilöliikenteeseen maiden välillä tai niiden alueiden kautta tarvitaan viranomaisten lupa.
Lukuunottamatta säännöllistä henkilöliikennettä, kuljetuksiin ei tarvita viranomaisten lupaa. Lupahakemuksessa on oltava seuraavat tiedot: ajoreitti, aika-taulu ja liikennöintikausi.

Artikla 6

Tavarakuljetukset molempien maiden välillä tai niiden alueiden kautta, lukuunottamatta tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisia kuljetuksia, ovat luvanvaraisia.

Kuljetuksille, jotka toteutetaan toisen sopimuspuolen alueiden kautta kolmansiin maihin, vaaditaan erikoislupa.

Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset sopivat vuosittain vastavuoroisuuden perusteella lupien määrästä.

Artikla 7

Lupia ei kuitenkaan vaadita:

- muuttotavaroiden kuljetuksiin;
- hautajaiskuljetuksiin;
- messu- ja näyttelytavaroiden ja -varusteiden kuljetuksiin;
- urheilutilaisuuksiin tarkoitettujen eläinten, ajoneuvojen ja muiden tavaroiden kuljetuksiin;
- teatterilavasteiden ja -tarvikkeiden sekä soitinten kuljettamiseen ja radio- ja televisio-ohjelmien tai elokuvien tekemiseen tarvittavien laitteiden ja välineiden kuljetuksiin;
- rikkoutuneiden ajoneuvojen kuljetuksiin;
- lääkintäkaluston ja luonnonkatastrofien yhteydessä tarvittavan ensiapumateriaalin kuljetuksiin;
- moottoriajoneuvoilla tapahtuviin tavarakuljetuksiin, kun sallittu kokonaismassa perävaunut mukaanlukien, ei ylitä 6 tonnia tai kun sallittu hyötykuorma perävaunut mukaanlukien, ei ylitä 3,5 tonnia.

Myös muiden kuljetuspalvelujen osalta voidaan myöntää poikkeus lupavaatimuksesta molempien sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten niin sopiessa.

Artikla 8

Jos kuljetuksissa käytettävät mitat tai painot poikkeavat toisen sopimuspuolen sallimista rajoista, vaaditaan tämän sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten myöntämä erityislupa. Näitä kuljetuksia koskevia kaikkia erityisehtoja (esimerkiksi ajoreitit, merkit jne.) tulee noudattaa.

Artikla 9

Vaarallisten aineiden kuljetuksissa noudatetaan 30. syyskuuta 1957 tehdyn, vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä kuljetuksia koskevan eurooppalaisen sopimuksen (ADR) määräyksiä.

Artikla 10

Suoritettaessa tämän sopimuksen mukaisia maantieliikennekuljetuksia toisen sopimuspuolen alueella on noudatettava tämän sopimuspuolen liikennesääntöjä ja muita lakeja.

Artikla 11

Sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten tulee ilmoittaa toisilleen tätä sopimusta vastaan tehdyistä rikkomuksista sekä niistä seuraamuksista, joihin on ryhdytty toisen sopimuspuolen liikenteenharjoittajaa vastaan.

Artikla 12

Tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset asettavat sekakomitean, joka kokoontuu vuorotellen molemmissa valtioissa jomman kumman sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä.

Artikla 13

Tämä sopimus ei vaikuta niihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat muista niiden tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat.

Artikla 14

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivä kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, että sopimuksen voimaan saattamiselle kummankin maan kansallisen lainsäädännön edellyttämät menettelyt on saatettu loppuun.

Artikla 15

Tämä sopimus on solmittu yhdeksi vuodeksi ja se uusitaan automaattisesti joka kerta vuodeksi kerrallaan, ellei jompikumpi sopimuspuoli vähintään 3 kuukautta ennen silloisen kauden päättymistä ilmoita toiselle osapuolelle halustaan lakkauttaa sopimus.

Tehty 24 päivänä kesäkuuta 1997 kahtena suomen-, valkovenäjän- ja englanninkielisenä kappaleena, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Jos tämän sopimuksen määräyksistä syntyy eri tulkintoja, etusija annetaan englanninkielelle.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Valko-Venäjän tasavallan
hallituksen puolesta

LISÄPÖYTÄKIRJA

Suomen tasavallan hallituksen ja Valko-Venäjän tasavallan hallituksen välillä tehdyn kansainvälisen tieliikennesopimuksen toimeenpanosta

Tämä lisäpöytäkirja on olennainen osa kansainvälistä maantieliikennesopimusta, joka on solmittu Suomen tasavallan hallituksen ja Valko-Venäjän tasavallan hallituksen välillä ja allekirjoitettu Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997.

Tämän sopimuksen soveltamisesta on sovittu seuraavaa:

1. Toimivaltaiset viranomaiset tätä sopimusta sovellettaessa ovat:

Suomen tasavallan puolesta:

Liikenneministeriö
Tieliikenneosasto
PL 235
00131 Helsinki
SUOMI

Puh. 358 - 0 - 1601
Fax. 358 - 0 - 160 2597

Valko-Venäjän tasavallan puolesta:

Liikenneministeriö
Lenina Str. 17
220030 Minsk
VALKO-VENÄJÄN TASAVALTA

Puh. 172 - 274 217, 278 792
Fax. 172 - 271 981

2. Artiklan 5 osalta:

Harjoittaessaan säännöllistä henkilöliikennettä molempien osapuolten liikenteenharjoittajien on palveltava kaikkia linja-autoreittejä tasavertaisuuden perusteella. Kuljetusten suoritussäännöt on määrännyt sekakomitea sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

3. Artiklan 6 osalta:

Kuorma-auton tai puoliperävaunun vetoauton pitää olla rekisteröity yhden sopimuspuolen valtiossa.

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset vaihtavat lupien lisäksi kiintiön tarvittaessa.

4. Artikloiden 6 ja 8 osalta:

Osoitteet, joista erikoisluvut anotaan:

Suomen tasavallan puolesta:

Liikenneministeriö
Tielaitos
Liikenteen palvelukeskus
PL 33
00521 Helsinki
SUOMI

Puh. 358 - 0 - 14 8721
Fax. 358 - 0 - 1487 2668

Valko-Venäjän tasavallan puolesta:

Liikenneministeriö
Lenina Str. 17
220030 Minsk
VALKO-VENÄJÄN TASAVALTA

Puh. 172 - 274 217, 278 792
Fax. 172 - 271 981

Tehty Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997 suomen-, valkovenäjän- ja englanninkielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Jos tämän lisäpöytäkirjan määräyksistä syntyy eri tulkintoja, etusija annetaan englanninkielelle.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Valko-Venäjän tasavallan
hallituksen puolesta